# Skatteutskottets betänkande

# 1981/82:30

**om vissa skatter och avgifter på energi, m. m. (prop. 1981/82:100 bil. 2 och 17)**

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1981/82:100 bilaga 2 i de delar som hänvisats till skatteutskottet att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. (5[1]) lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt,
2. (6[1]) lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt,
3. (7[1]) lag om upphävande av lagen (1974:870) om kompensation för skatt på bensin i vissa fall.

Motiveringarna för förslagen och för vissa andra åtgärder på beskattningsområdet redovisas under punkterna 2.1 och 2.2 (s. 79-83) i bilaga 2.

Regeringen (industridepartementet) föreslår i bilaga 17 till samma proposition – under littera E – att riksdagen antar ett till denna bilaga fogat förslag till

lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter.

Motiveringen för detta förslag återfinns i avsnittet "Höjning av den särskilda beredskapsavgiften på oljeprodukter (s. 72-74) i bilaga 17.

Lagförslagen har följande lydelse

[1] Förslagens nummer i bil. 2.3 till propositionen.

## 5 Förslag till

## Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt[1] skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse*

**Bilaga 1 till lagen (1957:262) om allmän energiskatt[2]**

**Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxenummer | Bränsle | Skattesats |
|---|---|---|
| ur 27.01 | Stenkol | 12 kr. för ton |
| ur 27.01 | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol | 6 kr. för ton |
| ur 27.02 | Brunkolsbriketter | 6 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koks och koksbriketter | 14 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koksstybb | 6 kr. för ton |
| ur 27.10 | Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor | *207* kr. för $m^3$ |
| ur 27.10 | Motorbrännoljor, eldningsoljor och bunkeroljor | *207* kr. för $m^3$ |
| | *Anm.* Skatten på oljor beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen. | |

*Föreslagen lydelse*

**Bilaga 1 till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt**

**Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxenummer | Bränsle | Skattesats |
|---|---|---|
| ur 27.01 | Stenkol | 12 kr. för ton |
| ur 27.01 | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol | 6 kr. för ton |
| ur 27.02 | Brunkolsbriketter | 6 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koks och koksbriketter | 14 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koksstybb | 6 kr. för ton |
| ur 27.10 | Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor | *253* kr. för $m^3$ |
| ur 27.10 | Motorbrännoljor, eldningsoljor och bunkeroljor | *253* kr. för $m^3$ |
| | *Anm.* Skatten på oljor beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen. | |

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982.

[1] Lagen omtryckt 1975: 272. Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.
[2] Senaste lydelse 1981: 344.

## 6 Förslag till

### Lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1961:372) om bensinskatt[1] skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 2 §[2] | |
| Skatten utgår med 1 krona *13* öre per liter, om annat inte sägs i andra eller tredje stycket. | Skatten utgår med 1 krona *20* öre per liter, om annat inte sägs i andra eller tredje stycket. |
| För metanol, etanol och högre alkoholer samt för etrar av metanol och etanol utgår skatten med *39* öre per liter. Ingår sådan alkohol eller eter i en sådan blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen eller etern med *39* öre per liter och med 1 krona *13* öre per liter för blandningen i övrigt. | För metanol, etanol och högre alkoholer samt för etrar av metanol och etanol utgår skatten med *43* öre per liter. Ingår sådan alkohol eller eter i en sådan blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen eller etern med *43* öre per liter och med 1 krona *20* öre per liter för blandningen i övrigt. |
| För gasol utgår skatten med *29* öre per liter. | För gasol utgår skatten med *33* öre per liter. |

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock inte inräknas smörjolja som har tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten inte beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen inte enligt vedertagna grunder, får beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982.

[1] Lagen omtryckt 1975:274.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:274.
[2] Senaste lydelse 1981:430.

## 7 Förslag till

### Lag om upphävande av lagen (1974:870) om kompensation för skatt på bensin i vissa fall

Härigenom föreskrivs att lagen (1974:870) om kompensation för skatt på bensin i vissa fall skall upphöra att gälla den 1 juli 1982. Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om kompensation för år 1982 och tidigare år.

I fråga om kompensation för år 1982 skall i stället för bestämmelserna i 6 § 2 och 3 samt 8 § i den upphävda lagen gälla följande.

1. Kompensation utgår, när fråga är om traktor, under förutsättning att traktorn under minst tre månader under det första halvåret 1982 har varit registrerad som bensindriven och försedd med gummihjul och att sökanden innehaft traktorn under minst tre månader av samma halvår.

2. Kompensation utgår med

– 215 kronor för traktor om sökanden har ägt traktorn under hela tiden den 1 januari–den 30 juni 1982 och traktorn under samma tid varit registrerad på det sätt som avses i 6 § 2,
– 110 kronor för traktor i annat fall,
– 240 kronor för självgående skördetröska,
– 80 kronor för skördetröska med hjälpmotor.

### Förslag till

### Lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter[1] skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| | 2 §[2] |
| Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med sjutton öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *åttionio* kronor för kubikmeter. | Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med sjutton öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *etthundraarton* kronor för kubikmeter. |

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:275.
[2] Senaste lydelse 1981:572.

**Motionerna**

I detta sammanhang behandlar utskottet elva motioner som bl. a. berör energiskatt, beredskapsavgift och produktionsavgift m. m.

1981/82:211 av Eivor Marklund m. fl. (vpk)

I motionen hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en produktionsavgift på vattenkraft enligt vad som framförs i motionen,

2. att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till fonder och om dessas administration och fondstyrelsernas sammansättning i enlighet med vad som anförs i motionen.

1981/82:1140 yrkande 27 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att höjningen av beredskapsavgiften på oljeprodukter begränsas till 13 kronor per kubikmeter avsedda för oljeersättningsfonden.

1981/82:1197 av Rolf Rämgård m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen avslår förslaget om höjning av skatten på metanol och etanol.

1981/82:1203 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) och Bo Lundgren (m)

I motionen hemställs att riksdagen uttalar att den av regeringen gjorda differentieringen i nedsättningen av energibeskattningen inte står i överensstämmelse med den givna fullmakten.

1981/82:1568 (yrkandena 1 och 2) av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:1567 – att riksdagen beslutar

1. att avslå regeringens förslag till ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt,

2. att avslå regeringens förslag till ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt.

1981/82:1570 av Ivar Franzén (c) och Birgitta Hambraeus (c)

I motionen hemställs att riksdagen begär att regeringen med beaktande av vad som anförts i motionen snarast återkommer med förslag om avgift på vattenkraft.

1981/82:1609 (yrkandena 14 och 15) av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar

a) att utvidga ramen för oljeersättningsfonden från 1 700 milj. kr. till 2 600 milj. kr. för åren 1981-1983,

b) att de ökade resurserna för oljeersättningsfonden bör användas på det sätt som förordas i motionen,

15. att riksdagen beslutar

a) att den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter höjs från 89 kr. till 140 kr. per $m^3$,

b) att regeringens förslag om höjning av den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter från 89 kr. till 118 kr. per $m^3$ avslås.

1981/82:1610 yrkandena 2 och 3 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:1609 – att riksdagen

2. hos regeringen hemställer om skyndsamma åtgärder, så att ett förslag om beskattning av övervinster i vattenkraftsproduktionen i enlighet med tidigare riksdagsbeslut snarast kan föreläggas riksdagen,

3. hos regeringen hemställer att, i väntan på de förslag som anges under p. 12 i motion 1609, förslag om provisorisk produktionsavgift på all elkraft snarast läggs fram enligt de riktlinjer som anförs i motionen.

1981/82:2131 av Eva Winther (fp)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:2129 – att riksdagen uttalar att frågan om differentierad energiskatt i regionalpolitiskt syfte bör utredas.

1981/82:2134 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:2133 – att riksdagen beslutar

1. att skatten på eldningsolja och andra skattepliktiga oljor höjs med 24 kr per $m^3$,

2. att regeringens förslag om en höjning av skatten på eldningsolja och andra skattepliktiga oljor med 46 kr. per $m^3$ avslås.

1981/82:2138 (yrkande 1) av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:2133 – att riksdagen beslutar

a) att utvidga ramen för oljeersättningsfonden från 1 700 milj. kr. till 2 600 milj. kr. för åren 1981–1983,

b) att de ökade resurserna för oljeersättningsfonden bör användas på det sätt som förordas i motionen,

c) att den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter höjs från 89 kr. till 140 kr. per $m^3$,

d) att regeringens förslag om höjning av den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter från 89 kr. till 118 kr. per $m^3$ avslås.

**Yttrande**

Näringsutskottet har med eget yttrande (NU 1981/82: 3 y) till skatteutskottet överlämnat det till bilaga 17 hörande lagförslaget beträffande den särskilda beredskapsavgiften samt de i anslutning härtill väckta motionerna. Yttrandet fogas som bilaga till betänkandet.

**Utskottet**

*Energiskatten och beredskapsavgiften på oljor*

I finansplanen föreslås att den allmänna energiskatten på oljor höjs med 46 kr. per $m^3$. Åtgärden redovisas som ett led i de energipolitiska strävandena mot ett minskat oljeberoende men motiveras också med att skatten på el f. n. är något högre än skatter och avgifter på olja i förhållande till energiinnehållet. Med hänsyn till att den minskade förbrukningen av olja under 1981 lett till att den särskilda beredskapsavgiften på oljeprodukter inte täcker de kostnader som dessa medel avses bestrida lägger regeringen i bilaga 17 till budgetpropositionen (industridepartementet) fram förslag om höjning av denna avgift med 29 kr. per $m^3$. Båda höjningarna, som sammanlagt innebär en merbelastning på oljepriserna med 75 kr. per $m^3$, avses gälla fr. o. m den 1 april 1982.

För att riksdagen skall få en samlad behandling av skatte- och avgiftsbelastningen på oljorna har näringsutskottet med eget yttrande till skatteutskottet överlämnat den del av budgetpropositionen som avser höjning av den särskilda beredskapsavgiften och de i anslutning därtill väckta motionerna 1140 yrkande 27, 1609 yrkandena 14 och 15 och 2138 yrkande 1.

I de socialdemokratiska partimotionerna 1609, 2134 och 2138 yrkas med hänvisning främst till motiveringen i s-motionen 2133 avslag på propositionen i dessa delar . Motionärerna vill begränsa energiskattehöjningen till 24 kr. per $m^3$ men i stället höja den särskilda beredskapsavgiften med 22 kr. per $m^3$ utöver vad regeringen föreslagit. Bakgrunden till yrkandet är att motionärerna anser att oljeersättningsfonden bör tillföras ytterligare medel. I vpk-motionerna 1140 och 1568 yrkas däremot avslag på energiskattehöjningen och att höjningen av beredskapsavgiften begränsas till 13 kr. per $m^3$.

Utskottet kan således konstatera att det föreligger bred politisk enighet om en ytterligare skatte- och avgiftsbelastning på oljeprodukterna med 75 kr. per $m^3$ men att det råder delade meningar om hur denna höjning skall fördelas mellan energiskatt och beredskapsavgift. Näringsutskottet har vid sin prövning av den särskilda beredskapsavgiftens höjd bl. a. funnit att regeringens bedömning härav står i överensstämmelse med den tidigare beslutade ramen för oljeersättningsfondens medelsbehov. Skatteutskottet finner den föreslagna energiskattehöjningen på oljeprodukter stå i god överensstämmelse med de av riksdagen antagna riktlinjerna för energipolitiken. Utskottet, som också vill erinra om att motionsyrkandena skulle leda till en avsevärd försvagning av budgeten, avstyrker således bifall till s- och vpk-yrkandena och tillstyrker propositionen i denna del.

*Skatten på bensin m. m.*

Departementschefen konstaterar vidare i finansplanen att priset på bensin i Sverige är lägre än i flera andra europeiska länder och föreslår mot denna bakgrund en höjning av bensinskatten med 7 öre per liter. I fråga om skatten på gasol och motoralkoholer föreslås i överensstämmelse med de tidigare beslutade relationerna mellan skatten på dessa bränslen och bensinbeskattningen att höjningen fastställs till 4 öre per liter.

I den nyssnämnda vpk-motionen yrkas avslag på propositionen också i denna del, medan Rolf Rämgård m. fl. (c) i motionen 1197 framför ett mera begränsat avslagsyrkande som endast avser höjningen av skatten på motoralkoholer. Det sistnämnda yrkandet motiveras främst med angelägenheten av att stimulera produktionen och konsumtionen av inhemska drivmedel.

Utskottet, som inte kan finna att vpk-motionärerna anfört några sakliga skäl för sitt avslagsyrkande, anser den föreslagna bensinskattehöjningen motiverad och avstyrker följaktligen bifall till vpk-motionen i denna del. Beträffande motoralkoholerna vill utskottet endast erinra om att riksdagen vid föregående riksmöte fastställt att skatten på dessa bör vara ungefär hälften av skatten på bensin. Förslaget i propositionen innebär ett fullföljande av detta beslut. Då det enligt utskottets mening saknas anledning att i detta sammanhang frångå en nyligen etablerad beskattningsprincip avstyrker utskottet bifall till motionen och tillstyrker propositionen i denna del.

*Nedsättning av allmän energiskatt*

I finansplanen redovisas de regler som gäller nedsättning av energiskatt i syfte att begränsa de kostnadsfördyrande effekterna för den särskilt energikrävande industrin. Regeringen kan i enlighet med bestämmelserna i en särskild fullmaktslag i sådana fall fastställa skattebelastningen till lägst 1 och högst 3 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde fritt fabrik. Nedsättningen har under åren 1977-1981 bestämts till 1,3 %.

För 1982 har enligt beslut av regeringen i december 1981 nedsättningen för företag som förädlar skogsprodukter fastställts till 1,6 %, medan övriga företag fått bibehålla den tidigare nedsättningen med 1,3 %. Som stöd för denna differentiering hänvisas i finansplanen till att de härigenom ökade skatteintäkterna – ca 70 milj. kr. per år – till en del bör finansiera de kostnader som uppkommer genom de av riksdagen under hösten 1981 beslutade stimulanserna för en bättre virkesförsörjning. Eftersom stimulansåtgärderna beräknas få positiva effekter för skogsindustrin finner departementschefen det rimligt att denna industri också får bära en del av kostnaderna härför.

Förste vice talmannen Ingegerd Troedsson och Bo Lundgren (båda m) begär ett riksdagsuttalande om att den sålunda beslutade differentieringen

inte står i överensstämmelse med den givna fullmakten. Motionärerna åberopar bl. a. ett uttalande av skatteutskottet under våren 1979 av vilket framgår att en minskning av nedsättningen bör vara motiverad av konjunkturpolitiska eller därmed jämförliga skäl. Eftersom regeringen inte redovisar någon annan konjunkturbedömning för skogsindustrin än vad som gäller för övriga branscher, finner motionärerna den beslutade differentieringen till skogsindustrins nackdel strida mot grunderna för regeringens fullmakt.

Utskottet vill i denna fråga först konstatera att de uttalanden som utskottet gjorde under våren 1979 inte i och för sig kan anses vara vägledande för tolkningen av fullmaktslagen med hänsyn till att de inte är knutna till någon ändring i lagen. Uttalandena, som främst skall ses mot bakgrund av den då aktuella politiska situationen, strider emellertid inte mot förarbetena till lagstiftningen. Uppenbart är att regeringen kan minska skattenedsättningen för viss branscher som befinner sig i en särskilt gynnsam konjunktur. Om – som i det nu aktuella fallet – riksdagen beslutat om åtgärder som bör medföra gynnsamma konsekvenser för skogsindustrin, synes det utskottet inte orimligt att anse resultatet härav som i viss mån jämförligt med effekterna av en konjunkturuppgång. Den nu beslutade differentieringen eller däremot svarande åtgärder diskuterades inte i samband med fullmaktslagens tillkomst. Lagen ger därför regeringen förhållandevis fria händer att inom de angivna gränserna fastställa nedsättningens storlek. Under sådana förhållanden anser utskottet att riksdagen endast kan välja mellan att godta regeringens åtgärder eller, om den inte finner regeringens åtgärder tillfredsställande, återkalla fullmakten. Motionärerna synes däremot mena att riksdagen genom uttalanden kan dirigera regeringens handlande vid fullmaktens tillämpning. Utskottet, som inte anser sig kunna godta det av motionärerna förordade förfarandet och som inte heller finner den beslutade differentieringen strida mot grunderna för eller syftet med nedsättningslagen, avstyrker bifall till motionen.

*Kompensation för bensinskatt i vissa fall*

Den tidigare gällande specialdestinationen av bensinskattemedel till vägväsendet, som upphörde budgetåret 1980/81, har lett till olika riksdagsbeslut om kompensation för skatten i vissa fall då bensinen använts för andra ändamål än drift av motorfordon på väg. Skatteutskottet har, med hänvisning till att grunden för kompensationsanspråken fallit bort, tidigare förordat ett slopande av bensinskattekompensationerna och utskottet finner det därför tillfredsställande att departementschefen i finansplanen föreslår och redovisar en sådan avveckling. Endast bestämmelserna om kompensation till handikappade fordonsägare skall tills vidare stå kvar i avvaktan på ställningstagandet till resultatet av bilstödskommitténs uppdrag. De kollektiva restitutionerna har närmast formen av anslag och kan således slopas genom beslut av regeringen. I fråga om kompensationen till jordbrukare för

traktorer och skördetröskor gäller en lag som föreslås upphöra att gälla den 1 juli 1982 genom en särskild upphävandelag. Beträffande sistnämnda lagförslag vill utskottet något beröra ett par detaljer i övergångsbestämmelserna. Vid kompensation för helt kalenderår skall ansökan ha inkommit inom sex månader efter årets utgång. I och med att lagen nu upphör att gälla vid det kommande halvårsskiftet bör gränsen för ansökningstiden fastställas till nästa årsskifte. Utskottet föreslår därför en komplettering av lagförslaget av denna innebörd. I övergångsbestämmelserna anges också restitutionsbelopp för skördetröskor vid användning under första halvåret. Denna angivelse kan möjligen vålla missförstånd, eftersom det torde vara ytterst ovanligt att skördetröskor används före juli månad. Utskottet, som inte funnit det nödvändigt att ändra lagförslaget i denna del förutsätter att riksskatteverket informerar de som tidigare varit kompensationsberättigade för skördetröskor om bestämmelsernas innebörd.

Kompensationen för bensinskatt till användare av motorsåg regleras i en författning som utfärdats med stöd av riksdagens beslut. I samband med detta beslut ändrades också kommunalskattelagen så att skattefrihet infördes för sådan kompensation. Med hänsyn till att kompensationsbestämmelserna grundas på ett riksdagsbeslut bör riksdagen också besluta om ett slopande av kompensationsrätten innan författningen upphävs. Utskottet kommer därför att hemställa att riksdagen beslutar i enlighet härmed. Därvid förutsätter utskottet att regeringen senare i lämpligt sammanhang lägger fram förslag om en häremot svarande ändring av kommunalskattelagen.

*Beskattningen av övervinster i vattenkraftverk*

I anslutning till de förslag rörande energibeskattningen som läggs fram i propositionen behandlar utskottet också vissa andra motionsyrkanden som berör detta beskattningsområde.

En fråga som tilldragit sig särskilt intresse gäller beskattningen av de vinster som uppkommer hos ägare av äldre vattenkraftverk. Genom att råkraftpriset baseras också på de väsentligt högre anläggnings- och driftskostnaderna för nyare kraftverk uppkommer vad som i tre motioner betecknas som övervinster i äldre kraftverk.

Motionärerna är ense om att övervinsterna bör beskattas men anvisar vitt skilda vägar för hur beskattningen skall utformas och hur de därigenom influtna medlen skall användas.

I vpk-motionen 211 upprepas det förslag om en produktionsavgift med 5 öre per kWh på kraft från vattenkraftverk, som riksdagen avvisade vid föregående riksmöte. Huvuddelen av de härigenom inflytande medlen skall enligt motionen återföras till regionala fonder i de län där kraften producerats och där användes för sysselsättningsskapande åtgärder, och viss del skall avsättas till en central fond.

I s-motionen 1610 begär motionärerna skyndsamma åtgärder för en mera

permanent beskattning av övervinsterna och i avvaktan därpå en provisorisk produktionsavgift på all producerad elkraft. Den provisoriska avgiften, som skall tas ut fr. o. m. den 1 juli 1982 bör utgå med 1 öre per kWh och ge en nettoinkomst av ca 500 milj. kr. under nästa budgetår. Man bör enligt motionärerna pröva ett system med skatt på den installerade effekten och därvid beakta anläggningarnas ålder och andelen vattenkraft. För att hindra att avgiften vältras över på konsumenterna bör ett system med bl. a. prisstopp på elkraft prövas.

Ett tredje förslag i denna fråga läggs fram av Ivar Franzén och Birgitta Hambraeus (båda c) i motion 1570. Till skillnad från övriga motionärer förordar de en kombination av en produktionsavgift på 2 öre kWh och särskilda avskrivningsregler som tar hänsyn till kraftverkens ålder. Influtna medel vill motionärerna i första hand överföra till oljeersättningsfonden.

Frågan om beskattningen av de s. k. övervinsterna är inte ny utan har behandlats av näringsutskottet och skatteutskottet vid tidigare tillfällen. Båda utskotten har därvid hänvisat till att energiskattekommittén fått i uppdrag att pröva frågan. De socialdemokratiska motionärerna gör gällande att riksdagen tidigare skulle ha begärt förtursbehandling av frågan med anledning av den av näringsutskottet behandlade motionen 1979/80: 2056. Såvitt skatteutskottet kan finna avslog riksdagen denna motion utan något uttalande i frågan. Energiskattekommittén som just i frågor om övervinsterna fått tilläggsdirektiv att presentera tekniska modeller för hur ett ingripande mot sådana vinster kan vara utformat, väntas avge sitt betänkande under denna vår. Utskottet förutsätter att regeringen efter sedvanlig remissbehandling av utredningens betänkande snarast vidtar de åtgärder som kan anses erforderliga.

Utskottet anser således att riksdagen bör avvakta regeringens ställningstagande till energiskattekommitténs modeller för ett ingripande mot övervinsterna och avstyrker därför de här behandlade motionsyrkandena.

*Regionalpolitisk differentiering av energiskatten*

Eva Winther (fp) upprepar i motion 2131 ett yrkande om utredning beträffande regionalpolitisk differentiering av energiskatten, som också behandlades vid föregående riksmöte. Utskottet fann då att frågan borde anstå till dess energiskattekommittén slutfört sitt uppdrag. Regeringen har senare aviserat att den överväger att lägga fram förslag om befrielse från eller nedsättning av arbetsgivaravgifterna för företag med verksamhet inom vissa av stödområdena. Utskottet, som anser sådana former av stöd vara av väsentligt större betydelse för sysselsättningen inom de avsedda områdena än lättnader i energibeskattningen, finner mot denna bakgrund inte skäl tillstyrka den i motionen begärda utredningen.

*Hemställan*

Utskottet hemställer

1. *beträffande energiskatten och beredskapsavgiften på oljor*
   att riksdagen med avslag på motionerna 1981/82:1140 yrkande 27, 1981/82:1568 yrkande 1, 1981/82:1609 yrkande 14 och 15, 1981/82: 2134 och 1981/82:2138 yrkande 1 och med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 2 och bilaga 17 i dessa delar beslutar att fr. o. m. den 1 april 1982 höja den allmänna energiskatten på eldningsoljor och andra skattepliktiga oljor med 46 kr. per kubikmeter och den särskilda beredskapsavgiften för sådana oljor med 29 kr. per kubikmeter,
2. *beträffande skatten på bensin och motoralkoholer m. m.*
   att riksdagen med avslag på motionerna 1981/82:1197 och 1981/82:1568, yrkande 2, och med bifall till propositionen i denna del beslutar höja skatten på bensin med 7 öre per liter och skatterna på motoralkoholer och gasol med 4 öre per liter fr. o. m. den 1 april 1982,
3. *beträffande nedsättning av allmän energiskatt*
   att riksdagen avslår motion 1981/82:1203,
4. *beträffande kompensation för bensinskatt*
   att riksdagen beslutar att slopa nu utgående kompensation för bensinskatt till jordbrukare för traktorer och skördetröskor fr. o. m. den 1 juli 1982 och att slopa sådan kompensation för yrkesmässig användning av motorsåg för beskattningsår som börjar den 1 juli 1982 eller senare,
5. *beträffande övervinster i vattenkraftverk*
   att riksdagen avslår
   a. motion 1981/82:211,
   b. motion 1981/82:1570,
   c. motion 1981/82:1610 yrkandena 2 och 3,
6. *beträffande differentierad energiskatt*
   att riksdagen avslår motion 1981/82:2131,
7. *beträffande lagförslagen*
   att riksdagen antar
   *dels* vid bilaga 2 i propositionen fogade förslag till
   a. lag om ändring i lagen (1957:264) om allmän energiskatt,
   b. lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt,
   c. lag om upphävande av lagen (1974:870) om kompensation för skatt på bensin i vissa fall med den ändringen att övergångsbestämmelserna får följande som utskottets förslag betecknade lydelse:

| *Regeringens förslag* | *Utskottets förslag* |
|---|---|
| I fråga om kompensation för år 1982 skall i stället för bestämmelserna i 6 § 2 och 3 samt 8 § i den upphävda lagen gälla följande. | I fråga om kompensation för år 1982 skall i stället för bestämmelserna i *4 § första stycket*, 6 § 2 och 3 samt 8 § i den upphävda lagen gälla följande. |
| 1. Kompensation utgår – – – – – – – samma halvår. | |
| 2. Kompensation utgår – – – – – – – med hjälpmotor. | |
| | *3. Ansökan om kompensation som avser första halvåret 1982 skall ha kommit in till riksskatteverket före utgången av år 1982. Har ansökan inte kommit in inom den angivna tiden tas den inte upp till prövning.* |

*dels* vid bilaga 17 till propositionen fogat förslag till
lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter.

Stockholm den 23 februari 1982

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

*Närvarande:* Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s), Bo Södersten (s) och Arne Svensson (m).

**Reservationer**

**1. beträffande energiskatten och beredskapsavgiften på oljor (1 och 7 mom. i utskottets hemställan)**

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Bo Forslund och Egon Jacobsson (samtliga s), som

*dels* anför följande:

Vi ansluter oss till den avvikande mening som anmälts till näringsutskottets yttrande över förslaget till höjning av den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter. De medel som enligt budgetpropositionen skall tillföras oljeersättningsfonden är klart otillräckliga för att tillgodose de miljökrav som

den ökade förbränningen av fasta bränslen kommer att medföra. Härtill kommer att de merinventeringar som blir följden av sådana väsentligt ökade miljöförbättrande insatser också kan väntas bidrag till att höja sysselsättningen i inte obetydlig mån.

*dels* anser att utskottet i 1 och 7 mom. bort hemställa

1. att riksdagen med avslag på proposition 1981/82:100 i här behandlade delar och på motionerna 1981/82:1140 yrkande 27 och 1981/82:1568 yrkande 1 och med bifall till motionerna 1981/82:1609 yrkandena 14 och 15, 1981/82:2134 och 1981/82:2138 yrkande 1 beslutar

   a) att fr. o. m. den 1 april 1982 höja den allmänna energiskatten på eldningsoljor och andra skattepliktiga oljor med 24 kr. per kubikmeter och den särskilda beredskapsavgiften för sådana oljor med 51 kr. per kubikmeter,

   b) att utvidga ramen för oljeersättningsfonden från 1 700 milj. kr. till 2 600 milj. kr. för åren 1981–1983,

   c) att de ökade resurserna för fonden skall användas på det sätt som anges i motionerna,

7. att riksdagen antar

   *dels* vid bilaga 2 till propositionen fogade förslag till

   a) lag om ändring i lagen (1957:264) om allmän energiskatt med den ändringen att bilagan till lagen erhåller följande som reservanternas förslag betecknade lydelse

*Utskottets förslag*

**Bilaga 1 till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt**

**Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxe-nummer | Bränsle | Skattesats |
|---|---|---|
| ur 27.01 | Stenkol | 12 kr. för ton |
| ur 27.01 | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol | 6 kr. för ton |
| ur 27.02 | Brunkolsbriketter | 6 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koks och koksbriketter | 14 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koksstybb | 6 kr. för ton |
| ur 27.10 | Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor | 253 kr. för $m^3$ |
| ur 27.10 | Motorbrännoljor, eldningsoljor och bunkeroljor | 253 kr. för $m^3$ |
| | *Anm.* Skatten på oljor beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen. | |

*Reservanternas förslag*

**Bilaga till lagen (1957:262) om allmän energiskatt**

**Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

| Tulltaxe-nummer | Bränsle | Skattesats |
|---|---|---|
| ur 27.01 | Stenkol | 12 kr. för ton |
| ur 27.01 | Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol | 6 kr. för ton |
| ur 27.02 | Brunkolsbriketter | 6 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koks och koksbriketter | 14 kr. för ton |
| ur 27.04 | Koksstybb | 6 kr. för ton |
| ur 27.10 | Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor | *231* kr. för $m^3$ |
| ur 27.10 | Motorbrännoljor, eldningsoljor och bunkeroljor | *231* kr. för $m^3$ |
| | *Anm.* Skatten på oljor beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen. | |

7 b. och c. = utskottet

*dels* vid bilaga 17 till propositionen fogat förslag till lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter med den ändringen att 2 § erhåller följande som reservanternas förslag betecknade lydelse.

| *Utskottets förslag* | *Reservanternas förslag* |
|---|---|
| 2 § | |
| Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med sjutton öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *etthundraarton* kronor för kubikmeter. | Särskild beredskapsavgift utgår för bensin med sjutton öre för liter och för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med *etthundrafyrtio* kronor för kubikmeter. |

**2. beträffande nedsättning av allmän energiskatt (3 mom. i utskottets hemställan)**

av Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson och Arne Svensson (alla m) som

*dels* anför följande:

I motion 1203 begärs ett riksdagsuttalande att den av regeringen beslutade differentieringen av energiskattenedsättningen till skogsindustrins nackdel strider mot grunderna för regeringens fullmakt. Bakgrunden till detta yrkande är att regeringen med stöd av lagen om nedsättning av allmän energiskatt fastställt sådan nedsättning för 1982 till 1,6 % av produktvärdet

för företag som förädlar skogsprodukter och till 1,3 av produktvärdet för övriga nedsättningsberättigade industrier. Att skogsindustrin får en högre skattebelastning har motiverats med att den bör bidra till att finansiera de kostnader som uppkommer genom de av riksdagen beslutade stimulanserna för en bättre virkesförsörjning, åtgärder som i övrigt skall betalas med skogsvårdsavgiftsmedel. Utskottet anser i likhet med budgetministern att de positiva effekterna av de skogspolitiska åtgärderna också kommer skogsindustrin till del och att den därför bör bidra till finansieringen. Formellt finner utskottet effekten av stimulansåtgärderna jämförbara med en konjunkturuppgång och anser att det inte finns anledning att rikta anmärkningar mot regeringens användande av fullmakten.

Vi vill i denna fråga först konstatera att motiven för att införa nedsättningslagen främst var att man skulle kunna minska skattebelastningen för den mest energikrävande delen av industrin. Att nedsättningsreglerna skulle få användas som ett finansieringsinstrument för statsverket kan inte utläsas av förarbetena till lagen. En förutsättning för att man skall kunna jämföra följderna av avverkningsstimulanserna med en konjunkturuppgång är att stimulansåtgärderna ger omgående fördelar för skogsindustrin. Industrin har gjort gällande att de särskilda åtgärderna i fråga om glesväxande skog som beslutades under hösten 1981 endast får rent marginella verkningar för skogsindustrins råvaruförsörjning. Däremot får den minskade skattenedsättningen mycket kännbara och orättvisa verkningar. Den största tidningspapperstillverkaren räknar med en merkostnad av 6,5 milj. kr. per år samtidigt som skattehöjningen också får betalas av de pappersbruk som uteslutande använder returpapper och således inte har något intresse av ökad tillgång på virkesråvara. Det naturliga hade enligt vår mening därför varit att finansiera de skogspolitiska åtgärderna med endast skogsvårdsavgiften och att låta skogsindustrin arbeta på samma villkor som annan energikrävande industri.

Utskottet anser det olämpligt att riksdagen dirigerar regeringens tillämpning av en av riksdagen utfärdad fullmakt och menar att riksdagen bör återkalla fullmakten om den inte anser sig kunna godta regeringens åtgärder. Vi kan för vår del inte finna det nödvändigt med en så drastisk åtgärd som ett återkallande av fullmakten om riksdagen i en särskild fråga i stället kan uttala sin mening om fullmaktens räckvidd. Först om regeringen åsidosätter riksdagsuttalanden härom eller mera konsekvent använder fullmakten för annat än avsett ändamål bör ett återkallande kunna bli aktuellt. I det nu aktuella fallet finner vi det uppenbart att fullmakten använts på ett sätt som inte är förenligt med lagstiftarens intentioner och att riksdagen bör ge detta regeringen till känna.

*dels* anser att utskottet i 3 mom. bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1981/82:1203 uttalar att den av regeringen beslutade differentieringen i nedsättningen av energibeskattningen inte står i överensstämmelse med den av riksdagen givna fullmakten.

**3. beträffande övervinster i vattenkraftverk (5 mom. i utskottets hemställan)**

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Bo Forslund och Egon Jacobsson (samtliga s), som

*dels* anför följande:

Socialdemokraterna har i motion 1609 närmare utvecklat bakgrunden till att övervinsterna vid elproduktion i äldre vattenkraftverk bör beskattas och i utskottets yttrande framförs inte några invändningar mot att en sådan beskattning kommer till stånd. Däremot anser utskottet det nödvändigt att avvakta resultatet av energiskattekommitténs arbete innan några åtgärder vidtas. I motionen belyses såväl de betydande belopp det här gäller som angelägenheten av att förslag snarast kan läggas fram i överensstämmelse med tidigare utskottsuttalande. I avvaktan på sådant förslag yrkas införande av en provisorisk produktionsavgift som bör kunna gälla redan fr. o. m. nästa budgetår. Förslaget, vars grundlinje utvecklas i motionen, borde kunna ge en nettoinkomst av ca 500 milj. kr. under budgetåret 1981/83 vilket måste anses angeläget, i nuvarande statsfinansiella läge. Med hänsyn till att energiskattekommitténs uppdrag omfattat utarbetande av modeller för en övervinstbeskattning bör regeringen på grundval av förslaget i motionen i samråd med utredningens experter utan dröjsmål kunna lägga fram förslag om en provisorisk avgift,

*dels* anser att utskottet i mom. 5 c bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1981/82:1610 yrkandena 2 och 3,

1. begär skyndsamma åtgärder, så att ett förslag om beskattning av övervinster i vattenkraftproduktionen snarast kan föreläggas riksdagen,
2. begär att förslag om provisorisk produktionsavgift på all elkraft snarast läggs fram enligt de riktlinjer som anförs i motionen.

*Bilaga*

# Näringsutskottets yttrande

# 1981/82:3 y

**över proposition 1981/82:100 i vad avser höjning av den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter jämte motioner**

## *Till skatteutskottet*

I proposition 1981/82:100 bilaga 17 (industridepartementet) har regeringen – under littera E – i avsnittet Höjning av den särskilda beredskapsavgiften på oljeprodukter (s. 72–74) föreslagit riksdagen att antaga inom industridepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter.

Till denna del av propositionen anknyter dels motion 1981/82:1140 yrkande 27, dels motion 1981/82:1609 yrkandena 14 och 15 och motion 1981/82:2138 yrkande 1. De angivna yrkandena i de båda sistnämnda motionerna är helt överensstämmande. De går ut på bl. a. en större höjning av den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter än enligt regeringens förslag och är sammankopplade med yrkanden i motion 1981/82:1609 resp. motion 1981/82:2134 om en mot denna ytterligare höjning svarande begränsning av den allmänna energiskatten. Dessa senare motionsyrkanden har hänvisats till skatteutskottet.

För att möjliggöra en samlad behandling av de ovan berörda yrkandena rörande de båda skilda pålagorna överlämnar näringsutskottet till skatteutskottet – under förutsättning av skatteutskottets medgivande – det inledningsvis angivna avsnittet i proposition 1981/82:100 och de angivna yrkandena i motionerna 1981/82:1140, 1981/82:1609 och 1981/82:2138. Härvid vill näringsutskottet anföra följande.

### Propositionen

Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter finns i proposition 1981/82:100 bilaga 17 på s. 215. Det innebär att den särskilda beredskapsavgiften när det gäller motorbränsle, eldningsolja och bunkerolja den 1 april 1982 höjs från 89 kr. till 118 kr. per kubikmeter, dvs. med 29 kr. per kubikmeter. Av det sistnämnda beloppet avses 4 kr. skola tillföras oljeprospekteringsfonden, 13 kr. oljeersättningsfonden och 12 kr. energiforskningsfonden. Höjningen motiveras i huvudsak med att den sjunkande konsumtionen av olja medför att inkomsterna till oljeersättningsfonden och energiforskningsfonden kommer att minska vid oförändrat avgiftsuttag. Enligt propositionen skall ramen för stöd från oljeersättningsfonden under åren 1981–1983 förbli oförändrad, dvs.

1 700 milj. kr. Inom energiforskningsprogrammet skall enligt beslut av riksdagen år 1981 för Huvudprogram Energiforskning under budgetåren 1981/82–1983/84 få användas 1 400 milj. kr. I fråga om det stöd till prospektering efter olja, naturgas och kol som finansieras från oljeprospekteringsfonden föreslås i ett följande avsnitt i propositionen att den tidigare fastställda ramen av 250 milj. kr. skall vidgas till 650 milj. kr. Detta förslag kommer näringsutskottet att behandla i sitt betänkande NU 1981/82:30.

**Motionerna**

*Yrkanden*

De motioner som behandlas här är

1981/82:1140 av Lars Werner m. fl. (vpk), såvitt gäller yrkandet (27) att riksdagen beslutar att höjningen av beredskapsavgiften på oljeprodukter begränsas till 13 kr. per kubikmeter avsedda för oljeersättningsfonden,

1981/82:1609 av Olof Palme m. fl. (s), såvitt gäller yrkandena

14. att riksdagen beslutar

a) att utvidga ramen för oljeersättningsfonden från 1 700 milj. kr. till 2 600 milj. kr. för åren 1981–1983,

b) att de ökade resurserna för oljeersättningsfonden bör användas på det sätt som förordas i motionen,

15. att riksdagen beslutar

a) att den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter höjs från 89 kr. till 140 kr./$m^3$,

b) att regeringens förslag om höjning av den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter från 89 kr. till 118 kr./$m^3$ avslås,

1981/82:2138 – med motivering i motion 1981/82:2133 – av Olof Palme m. fl. (s), såvitt gäller yrkandet (1) att riksdagen beslutar

a) att utvidga ramen för oljeersättningsfonden från 1 700 milj. kr. till 2 600 milj. kr. för åren 1981–1983,

b) att de ökade resurserna till oljeersättningsfonden bör användas på det sätt som förordas i motion [1981/82:2133],

c) att den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter höjs från 89 kr. till 140 kr. per $m^3$,

d) att regeringens förslag om en höjning av den särskilda beredskapsavgiften för olja och oljeprodukter från 89 kr. till 118 kr. per $m^3$ avslås.

*Yrkandenas innebörd och motivering*

I motion 1981/82:1140 anförs att den forskning inom energiområdet som staten vill driva fram bör finansieras i vanlig ordning genom att forskningsanslag utanordnas över statsbudgeten utan att knytas till särskilda avgifter som belastar konsumenterna. De ytterligare medel som enligt motionärernas förslag tillförs oljeersättningsfonden sägs böra användas i första hand för att öka användningen av alternativa, inhemska bränslen i stället för olja.

Enligt motionerna 1981/82:1609 och 1981/82:2138 skall 450 milj. kr. tillföras oljeersättningsfonden för vartdera av kalenderåren 1982 och 1983, något som skall finansieras genom att den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter höjs med 22 kr. per kubikmeter utöver vad regeringen har föreslagit. Det stöd som oljeersättningsfonden kan ge för miljöförbättrande åtgärder är inte tillräckligt, hävdar motionärerna. De ytterligare ökade resurserna skulle möjliggöra lån och bidrag på förmånliga villkor främst för de merinvesteringar som blir en följd av miljökrav vid förbränning av fasta bränslen. Stödet skulle också stimulera produktion inom svensk industri.

**Näringsutskottet**

Den höjning av den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter som föreslås i budgetpropositionen är till väsentlig del avsedd att kompensera den minskning av avgiftsunderlaget som är en följd av att oljekonsumtionen sjunker. Ambitionsnivån för oljeersättningsfondens verksamhet avses sålunda förbli oförändrad under den innevarande verksamhetsperioden, som omfattar åren 1981–1983. Inte heller i fråga om energiforskningsprogrammet åsyftas någon ändring av ambitionsnivån. Endast för den verksamhet som stöds av oljeprospekteringsfonden föreslås i detta sammanhang en vidgad medelsram.

Vänsterpartiet kommunisterna godtar enligt motion 1981/82:1140 bara en begränsad del, 13 kr. per kubikmeter olja, av den föreslagna avgiftshöjningen. De särskilda inkomsterna skall då helt tillfalla oljeersättningsfonden. I övrigt anvisar man i denna motion skattevägen om det gäller att finansiera en ökning av stödet till de ändamål som tillgodoses från energiforskningsfonden och oljeprospekteringsfonden. Motionärerna föreslår emellertid inte några anslagsökningar i detta sammanhang.

Näringsutskottet vill hänvisa till de motiv för avgiftsfinansiering av de berörda verksamheterna som riksdagen har godtagit och som åberopas i propositionen (s. 72 f.). Den höjning av avgiften som regeringen föreslår synes inte överdimensionerad i dagens läge. Utskottet avstyrker således det berörda yrkandet i motion 1981/82:1140 (vpk).

I de socialdemokratiska partimotionerna 1981/82:1609 och 1981/82:2138 förespråkas att den särskilda beredskapsavgiften utöver vad regeringen har föreslagit höjs med 22 kr. per kubikmeter olja, vilket belopp skall tillföras

oljeersättningsfonden. Denna ytterligare höjning kompenseras enligt motionärernas förslag genom att den samtidigt aktuella höjningen av den allmänna energiskatten på eldningsoljor och andra skattepliktiga oljor begränsas i motsvarande mån.

Näringsutskottet finner regeringens förslag till avgiftshöjning väl avvägt och tillstyrker detta. De socialdemokratiska yrkandena om vidgad medelsram för oljeersättningsfonden bör ses mot bakgrund av riksdagens enhälliga beslut hösten 1980 om stödet från fonden och mot bakgrund av vad delegationen (I 1980:08) för uppbyggnad av en oljeersättningsfond har anfört i sin plan för stödgivningen (prop. s. 106 f.). Utskottet vill också påtala att motionärerna inte ger någon närmare motivering för den ändrade avvägning mellan avgift och skatt på oljekonsumtionen som de föreslår. Resursökningen för oljeersättningsfonden sker enligt motionärernas förslag till priset av en betydande försvagning av statsbudgeten.

Stockholm den 17 februari 1982

På näringsutskottets vägnar
INGVAR SVANBERG

*Närvarande:* Ingvar Svanberg (s), Hugo Bengtsson (s), Nils Erik Wååg (s), Margaretha af Ugglas (m), Birgitta Hambraeus (c), Tage Adolfsson (m), Lennart Pettersson (s), Bengt Sjönell (c), Rune Jonsson (s), Hadar Cars (fp), Wivi-Anne Radesjö (s), Christer Eirefelt (fp), Birgitta Johansson (s), Per Westerberg (m) och Ivar Franzén (c).

**Avvikande mening**

Ingvar Svanberg, Hugo Bengtsson, Nils Erik Wååg, Lennart Pettersson, Rune Jonsson, Wivi-Anne Radesjö och Birgitta Johansson (alla s) anser att sista stycket i yttrandet bort ha följande lydelse:

Oljeersättningsfondens resurser är, som framhålls i de socialdemokratiska motionerna, klart otillräckliga med hänsyn till de betydande investeringar som föranleds av miljökrav i samband med ökat utnyttjande av fasta bränslen. Motionärernas förslag beträffande vidgad medelsram för fonden och finansiering därav genom en ytterligare höjning av den särskilda beredskapsavgiften för oljeprodukter är väl motiverat. Näringsutskottet finner det angeläget att riksdagen går på motionärernas linje och inte nöjer sig med regeringens defensiva förslag på denna punkt.